

Handläggare
Mikael Andersson Ståhl
Telefon +46 (0)8-508 27 142Till
Stadsbyggnadsnämnden**Motion om kostnads- och bygglovsbefriade
solceller (KS 2024/746).
Svar på remiss från kommunstyrelsen****Förslag till beslut**

1. Stadsbyggnadsnämnden godkänner kontorets utlåtande som svar på remissen
2. Stadsbyggnadsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Amanda Horwitz
StadsbyggnadsdirektörMikael Andersson Ståhl
Bygglovschef**Sammanfattning**

Kommunstyrelsen har skickat remiss om motion från Jonas Naddebo (Centerpartiet) avseende att göra det kostnadsfritt att ansöka om bygglov eller anmälan för solceller samt att nämndens vägledning ska revideras så att solceller bygglovsbefrias för en och tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader.

Kontoret ser inte möjlighet att genom en ändring av vägledning för solceller ändra lovplikten i staden eftersom lovplikten är nationellt reglerad genom lagstiftning. Taxan har som grund att täcka kostnader för handläggning av ärenden och att en avgiftsfrihet för medborgarna behöver finansieras på annat sätt än genom taxan.

Utlåtande

Kontoret delar synen att det är viktigt att arbeta för att vi ska nå klimatmålen och öka andelen förnybar energi i Stockholm stad, och att solenergi spelar en viktig roll i omställningen till en hållbar energiförsörjning.

Angående frågan kring taxa så följer kontoret den av nämnden beslutade taxan vid debitering av ärenden. Taxan har som grund att täcka kostnader för handläggning av ärenden och en avgiftsfrihet för medborgarna/sökande behöver finansieras på annat sätt än genom taxan.

Bygglovsplikten för solenergianläggningar

Bygglovsplikten för solenergianläggningar regleras i 9 kap plan- och bygglagen. Det krävs bygglov för ändring av en byggnad om ändringen innebär att byggnaden byter färg, fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial eller byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas på annat sätt. En bedömning måste göras i varje enskilt fall om solenergianläggningen avsevärt påverkar byggnadens yttre utseende och därför kräver bygglov.

Solfångare eller solcellspaneler som monteras utanpå en byggnads fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial är i vissa fall bygglovsbefriade även om de medför att byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas. Undantaget från krav på bygglov gäller för alla typer av byggnader.

Följande kriterier ska vara uppfyllda för att sådana solfångare och solcellspaneler ska vara bygglovsbefriade:

- de ska monteras utanpå en byggnads fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial
- de ska följa byggnadens form
- de får inte monteras på byggnader eller inom bebyggelseområden som är särskilt värdefulla
- de får inte monteras inom eller i anslutning till områden som är av riksintresse för totalförsvaret
- att solenergianläggningen inte kräver bygglov enligt den detaljplan som gäller för området

För Stockholm är punkt 3 särskilt viktig gällande områden eller byggnader som är särskilt värdefulla. Det har i domar klarlagts att för byggnader och bebyggelseområden som är särskilt värdefulla gäller inte undantaget från krav på bygglov för solfångare och solcellspaneler även om de inte förvanskar byggnaden eller bebyggelseområdet. (MÖD 2017-05-29 mål nr P 1588-17)

Enda sättet att ändra den av nationell lagstiftningen reglerad lovplikt är att införa lovebefrielse genom planbestämmelser. Detta skulle innebära i detta fall att samtliga småhus och villaområden inom kulturhistoriskt värdefulla miljöer skulle behöva planläggas för att begränsa lovplikten. Då skulle kulturmiljöfrågan behöva prövas i planprocessen.

Prövning av lov för solceller

Vid prövning i bygglovsärenden ska alltid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen göras vad gäller frågan om möjligheten att ge lov till en lovpliktig åtgärd. Vad gäller frågan kontorets tillämpning av avvägningen mellan bevarandeintresset och klimatnyttan så finns ett relevant rättsfall angående detta. Mark- och miljööverdomstolen (MÖD) har fastställt att det ska beaktas att lagstiftaren genom att upprätthålla bygglovskravet för solcellspaneler på byggnader som omfattas av förvanskningförbudet i 8 kap. 13 § PBL har gjort en avvägning mellan klimatintresset och intresset av att värna kulturhistoriskt värdefulla miljöer, samt att utrymmet för att i rättstillämpningen göra en annan avvägning mellan dessa allmänna intressen därmed får anses vara litet. (MÖD 2021:21). Att ändra strategin för varsam utveckling av småhus- och villaområden, som måste beakta nationell lagstiftning, kan sammanfattningsvis inte leda till att solfångare och solcellspaneler undantas från lovplikt mer än vad som framgår i gällande lagstiftning. En genomgång av alla ärenden 2023 visade att ca 200 ansökningar om solcellsanläggningar bifölls. Av dessa bifölls ca 75% genom delegationsbeslut.

SLUT